

A woman with blonde hair, wearing a strapless gold sequined gown and large white feathered wings, stands in the center of a theater. She is looking towards the camera with a slight smile. The theater has rows of red seats and ornate, dark-colored walls with decorative light fixtures. The lighting is warm and focused on the woman.

| dansen | terwijl de wereld brandt

Speciaal voor *blik* sprak het Chassé Theater in een exclusief dubbelinterview met musicalicoon Gerrie van der Klei, die op haar 80ste samen met Renée de Gruijl (32) terugkeert naar *Foxtrot*. Een grote eer dat Gerrie ondanks de vele aanvragen tijd vrijmaakte voor dit gesprek over vrijheid en de kracht van spelen in roerige tijden.

Rokerige jazzclubs, vrouwen in glanzende jurken, mannen in maatpakken. De dansvloer leeft op het ritme van de foxtrot. Binnen klinkt muziek, buiten sluipt de dreiging van crisis en opkomend fascisme dichterbij.

Twee vrouwen, twee generaties, één verhaal over vrijheid, lef en liefde in onzekere tijden.

In 2026 keert *Foxtrot*, de legendarische musical van Annie M.G. Schmidt en Harry Bannink, terug op de planken. Bijna vijftig jaar na de première maakt musicalicoon Gerrie van der Klei opnieuw haar opwachting, ditmaal in een heel andere rol. Haar oorspronkelijke personage Lisette wordt nu gespeeld door musicaltalent Renée de Gruijl.

we houden van onmogelijke dingen

“In 1977 wist ik nog niet eens wat een musical was,” lacht Gerrie van der Klei. “Ik had nog nooit een musical gezien, ik kende alleen het orkestleven, jazz. Willem Nijholt en ik traden op als duo in Amsterdam en zo kwamen we in het vizier van Annie en Harry. Annie dacht: een duo in een pension, dat is het! En zo ontstonden Jules en Lisette.”

Nu, bijna een halve eeuw jaar later, keert Gerrie terug naar *Foxtrot*, ditmaal als pensionhoudster Mathilde. “Het is eigenlijk belachelijk,” zegt ze met pretlichtjes in haar ogen. “Statistisch gezien kán dit helemaal niet. Maar wij houden van onmogelijke dingen. En ja, het valt op – en dat mag ook. En de belangstelling is echt overweldigend!”

Foxtrot krijgt bovendien een nieuwe jas, dankzij een ervaren creatief team: regisseur Joep Onderdelinden (*De Hospita*, *Blind Date*), scriptschrijver Dick van den Heuvel (*Was getekend*, *Annie M.G. Schmidt*, *Malle Babbe*) en creative director Maurice Wijnen (*Petticoat*, *Ciske*). In overleg met de erven Schmidt en Bannink maken zij een bewerking die het originele stuk uit 1977 recht doet, maar ook meebeweegt met de tijd.

“Het is spannend om te ontdekken wat er veranderd is,” vertelt Gerrie. “Er komt misschien een nieuw lied bij, misschien niet, we laten ons graag verrassen.”

Hoewel het script deels herschreven is, blijft de thematiek van vrijheid, keuzes en maatschappelijke verwachtingen overeind. “Dat is het knappe van Annie,” blikt ze terug. “Ze verbond zware thema’s aan humor en lichtheid. Zelfs onderwerpen als abortus en verboden liefde wist ze te vangen in muziek en scherpe tekst.”

Tegen de achtergrond van maatschappelijke spanningen, verborgen verlangens en sociale conventies ontvouwt zich opnieuw een verhaal over identiteit, liefde en zelfbeschikking. Thema’s als homoseksualiteit, abortus en sociale druk geven *Foxtrot* anno nu een verrassende urgentie en maken het verhaal actueler dan ooit.

de rol is nu van jou

Dat actrice Renée de Gruijl nu in de schoenen staat van Lisette, de rol die Gerrie in 1977 oorspronkelijk speelde, brengt een extra laag aan de nieuwe productie. “Ja, dat is heel bijzonder,” vertelt Renée. “Dat maak je niet vaak mee. Maar Gerrie heeft me vanaf het begin duidelijk gemaakt: ‘De rol is nu van jou.’ En dat vind ik heel erg fijn, dat ik dat vertrouwen van haar krijg.”

Ze vervolgt: “Maar ik vind het ook ontzettend leuk dat ze erbij is om anekdotes te vertellen, hoe het allemaal tot stand is gekomen. En dat de rol eigenlijk, *basically*, op haar is geschreven en door haar is geïnspireerd. Dat gaat mij natuurlijk enorm helpen bij het beeld krijgen van Lisette. Het is dus niet alleen bijzonder, maar ook echt een feestje om samen in deze productie te staan.”

Tussen de twee actrices is duidelijk sprake van een klik. Ze hebben samen op het podium gestaan bij award-uitreikingen en evenementen, fotoshoots gedaan en verschenen in Tijd voor Max. “Maar het is altijd afwachten hoe dat straks op toneel uitpakt,” lacht Gerrie. “Mathilde is natuurlijk een vreselijk wijf. En Renée speelt dan Lisette van dat stelletje artiestenuitschot. Dat mag best botsen.”

van toen naar nu

De wereld waarin *Foxtrot* speelt – de jaren 30 – lijkt in 2025 huiveringwekkend actueel. “De dreiging van oorlog hing indertijd boven alles,” zegt Gerrie. “En dat voel je nu opnieuw. Toen zong Willem Nijholt nog: ‘Kop in het zand, niks aan de hand’. Maar dat geldt vandaag net zo. Mensen willen niet altijd zien wat er gaande is. Theater is dan extra belangrijk: je moet blijven lachen, blijven voelen, blijven liefhebben. Afleiding is noodzaak, zeker in tijden van dreiging.”

Renée: “Het script laat zo mooi zien hoe iedereen anders omgaat met spanning. De een gaat gebukt onder de toekomst, de ander denkt: ik zie wel. Dat maakt het zo herkenbaar, zeker nu. We leven opnieuw in een tijd van oorlogsdreiging, van verdeeldheid, maar ook van liefde, emotie en de wil om elkaar

te begrijpen. Wat me raakt, is hoe dat in de musical wordt verbonden met thema’s als vrijheid en identiteit. En pijnlijk genoeg zijn die nog steeds actueel, kijk naar hoeveel mensen vandaag de dag - zeker binnen de LHBTQIA+-community - nog steeds moeten vechten voor hun plek en bestaansrecht.”

Een belangrijk wapen in *Foxtrot* is humor. “Dat is precies wat Annie deed,” zegt Gerrie. “Lachen om niet te hoeven huilen, dat is pure Joodse wijsheid. En dat is waarom het publiek zó geraakt wordt. Het is herkenbaar én relativerend.”

Toch is de grens van wat wel of niet gezegd mag worden tegenwoordig veel scherper geworden, merkt Gerrie. “Wat we toen zeiden tijdens repetities, dat zou nu écht niet meer kunnen. Er is veel meer gevoeligheid. Maar tegelijkertijd hoor je op tv de grofste dingen. Het is een vreemde tijd.”

Renée knikt: “Ik denk dat het gesprek is verdwenen. Mensen worden afgerekend, maar je kunt geen groei verwachten zonder dat gesprek. We moeten blijven praten over verschil, over respect, over anders-zijn. En dat zit juist ook in deze musical.”

Wat betekent het om samen te werken met verschillende generaties? Gerrie: “Eigenlijk zijn de verschillen kleiner dan je denkt. Natuurlijk, Renée is 32, ik ben 80. Maar we spreken dezelfde taal op toneel.”

Renée: “Het is inspirerend om te zien hoeveel energie en vakmanschap Gerrie meebrengt. Ze improviseert nog steeds, ze zingt, ze speelt. En ze heeft een prachtige houding. Letterlijk en figuurlijk.”

De rol van Lisette voelt voor Renée als een puzzel die klopt. “Ik twijfelde eerst of het iets voor mij was, maar toen ik de scène en het lied kreeg, wist ik het. Het is cabaret, het is muzikaal, het is grappig en ontroerend. Alles wat ik als kind wilde doen – zingen, dansen, acteren – komt hier samen.”

muziek als spiegel

Vraag je de vrouwen naar hun favoriete *Foxtrot*-nummer, dan valt er een stilte. “Je kunt eigenlijk niet kiezen,” zegt Renée. “*Dansen op een vulkaan* is natuurlijk fantastisch. Maar *Overtijd*, het lied over de abortus, met die breinaald, dat is zo krachtig. Dat raakt me diep.”

Gerrie: “Voor mij blijft *Sorry dat ik besta* ook een van de mooiste. En *De dertiger jaren*, dat begin, met al die glitter en show... dat blijft magisch.”

De muziek van Harry Bannink, de teksten van Annie M. G. Schmidt – ze werken als een spiegel. Niet alleen voor het publiek, maar ook voor de spelers. “In die muziek zit alles,” zegt Gerrie. “De dreiging, de hoop, de liefde. En het begrip voor het anders-zijn. Dat had Annie toen al door.”

Het gesprek eindigt met een bijna filosofische noot. “Theater is een eerste levensbehoefte,” aldus Gerrie. “Ik kan ook niet zonder. Het is het enige wat ik echt kan: spelen en zingen. Ja, en tuinieren.”

Renée: “Als ik het niet doe, word ik gek. Het is de plek waar ik alles kwijt kan. Waar ik leef.” Dat maakt het des te belangrijker dat publiek blijft komen. “Zeker nu,” zegt Gerrie. “Gun jezelf die twee uur zonder ruis, zonder telefoon, vol muziek en verhaal. Je hoeft geen kaviaar te eten, niet naar een duur festivalweekend. Kom naar het theater. Kom naar *Foxtrot*.”

Foxtrot is te zien van woensdag 25 februari tot en met zondag 8 maart 2026.